

Ministerstwo Sprawiedliwości

Podsekretarz Stanu
Zuzanna Rudzińska - Bluszcz

BK-VII.0520.251.2024
Warszawa, 27 grudnia 2024 r.

Pan

Szymon Hołownia

Marszałek Sejmu

Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w związku z zapytaniem nr 982 złożonym do Ministra Sprawiedliwości przez Panią posłankę Gabrielę Lenartowicz *w sprawie rozdysponowania środków publicznych na cele promocyjne Funduszu Sprawiedliwości*, uprzejmie przedstawiam odpowiedź.

Na wstępie należy podkreślić, że wydatki z Funduszu Sprawiedliwości, w tym na promocję, zostały poniesione w wyniku decyzji ówczesnego kierownictwa Ministerstwa Sprawiedliwości. Prokurator Generalny Adam Bodnar 30 stycznia 2024 r. powołał w Prokuraturze Krajowej specjalny zespół śledczy w celu kompleksowego zbadania prawidłowości zarządzania i wydatkowania środków z Funduszu Sprawiedliwości. Prace zespołu mają charakter rozwojowy. W proces badania nieprawidłowości w działaniu Funduszu Sprawiedliwości zaangażowane są także Prokuratoria Generalna, Najwyższa Izba Kontroli, Krajowa Administracja Skarbowa, Główny Inspektor Informacji Finansowej, Centralne Biuro Antykorupcyjne oraz Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/oswiadczenie-ministra-sprawiedliwosci-w-sprawie-dezinformacji-dotyczacej-wyjasniania-afery-funduszu-sprawiedliwosci>

Obecne kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości, na skutek wewnętrznego audytu funkcjonowania Funduszu Sprawiedliwości, podało do publicznej wiadomości m.in.

szczegółową informację o wydatkach poniesionych z Funduszu na promocję i zakup czasu antenowego w latach 2019 – 2023. Informacja, która została opublikowana 23 kwietnia 2024 r., obejmuje:

- zestawienie umów ramowych,
- zestawienie umów wykonawczych,
- zestawienie umów na zakup czasu antenowego.

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/umowy-zawierane-w-ramach-funduszu-sprawiedliwosci-na-promocje-i-zakup-czasu-antenowego-w-latach-2019-2023>

Na podstawie danych zawartych w powyższych zestawieniach, może Pani wystąpić o dostęp do konkretnych umów.

Umowy na promocję Funduszu Sprawiedliwości były zawierane przez poprzednie kierownictwo Ministerstwa Sprawiedliwości. Odbywało się to w dwóch etapach. W pierwszym etapie zawierano umowy ramowe – w trybie przetargu nieograniczonego:

- a) na podstawie art. 39 w zw. z art. 99 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych – dotyczy umów ramowych zawartych do 2021 r.;
- b) na podstawie art. 132 w zw. z art. 311 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych – dotyczy umów ramowych zawartych w 2022 r.

Przedmiotem umów ramowych – jak opisano wówczas w przedmiocie zamówienia – była realizacja zadań związanych z obsługą działań informacyjno-edukacyjnych Funduszu Sprawiedliwości polegających na opracowaniu, przygotowaniu i prowadzeniu kampanii medialnych, akcji promocyjnych, akcji marketingowych, działań PR Funduszu Sprawiedliwości oraz zlecenie opracowania, przygotowania i przeprowadzenia kampanii społecznych i akcji informacyjno-edukacyjnych związanych z Funduszem Sprawiedliwości, opracowanie, druk i dystrybucja materiałów promocyjnych oraz zlecenie produkcji treści audiowizualnych, kontentu redakcyjnego i innych treści pozwalających na publikację u wybranych wydawców związanych z bieżącą działalnością Funduszu Sprawiedliwości.

Kiedy pojawiało się zapotrzebowanie na konkretny produkt lub usługę, uruchamiany był drugi etap postępowania, a więc do podmiotów, z którymi została zawarta umowa ramowa były wysyłane zapytania ofertowe. Z wybranym wykonawcą była następnie zawierana umowa wykonawcza. W ten sposób zamawiano m.in. artykuły prasowe.

Do zakupu czasu antenowego nie miała natomiast zastosowania ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1320), co wynika z wyłączenia, które przewiduje art. 11 ust. 1 pkt 5 tej ustawy.

W odniesieniu do pytania o wysokość środków przeznaczonych na reklamę i działania promocyjne w okręgu wyborczym nr 30 informuję, że Ministerstwo Sprawiedliwości nie posiada informacji, dotyczących wydatków na zakup reklamy w mediach lokalnych na terenie tego okręgu. Wynika to ze stopnia szczegółowości tych informacji oraz trudności w ich zagregowaniu. Należy mieć na uwadze, że żadne z zamówień wykonawczych do umów ramowych, ani żadna z zawartych umów na zakup czasu antenowego, nie dotyczyło prowadzenia działań promocyjnych w okręgu wyborczym nr 30.

W kontekście związku środków z Funduszu Sprawiedliwości z poszczególnymi okręgami wyborczymi trzeba wspomnieć o podsumowaniu, które przygotowało Ministerstwo Sprawiedliwości pod kierunkiem ministra Adama Bodnara w 2024 roku.

Ministerstwo Sprawiedliwości, po przeprowadzeniu kompleksowego badania wydatków z Funduszu Sprawiedliwości, 28 maja 2024 r. opublikowało interaktywną mapę obrazującą wysokość przyznanych środków w podziale geograficznym kraju. Mapa umożliwia m.in. sprawdzenie wysokości środków z Funduszu Sprawiedliwości, przyznanych w tzw. trybie pozanaborowym na konkretny okręg wyborczy w latach 2019 – 2023:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/dotacje-z-funduszu-sprawiedliwosci-a-geografia-wyborcza>

Mapa pozwala m.in. na ustalenie wysokości środków przekazanych we wskazanym trybie, z Funduszu Sprawiedliwości, w latach 2019 – 2023 na okręg nr 30 w województwie śląskim.

Przy opracowaniu mapy wzięto pod uwagę środki przyznane z Funduszu Sprawiedliwości poza naborem lub konkursem. Odbywało się to na podstawie §11 rozporządzenia z dnia 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej - Funduszu Sprawiedliwości (Dz. U. z 2019 r. poz. 683 ze zm.). W przepisie tym wprowadzono zasadę, że „w uzasadnionych przypadkach” dotacja może zostać przyznana wedle uznania Ministra Sprawiedliwości (tzw. dysponenta Funduszu) – bez konkursu.

W trosce o transparentność wydatków publicznych, Ministerstwo Sprawiedliwości przygotowało zmianę ww. rozporządzenia. Wraz z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 13 września 2017 r. w sprawie Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej – Funduszu Sprawiedliwości (Dz.U. poz. 1715) m.in. uchylono §11 rozporządzenia, co wyłączyło możliwość uznaniowego przyznawania dotacji z Funduszu Sprawiedliwości dla jednostek sektora finansów publicznych.

Warto podkreślić, że wydatki z Funduszu Sprawiedliwości, a także dotacje na realizację zadań Funduszu Sprawiedliwości przyznawano w latach 2019-2023, a więc w okresie pokrywającym się z kampaniami wyborczymi do Sejmu i Senatu oraz kampanią referendalną. Dlatego Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar zwrócił się do Państwowej Komisji Wyborczej, aby Komisja korzystając z ustawowych uprawnień, sprawdziła czy wydatki z Funduszu Sprawiedliwości były zgodne z przepisami Kodeksu wyborczego. Wniosek dotyczył w szczególności oceny zgodności kampanii reklamowych Ministerstwa Sprawiedliwości z lat 2019-2023 z zasadami finansowania komitetów wyborczych:

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-adam-bodnar-zwrocil-sie-do-kbw-o-sprawdzenie-wydatkow-z-funduszu-sprawiedliwosci>

<https://www.gov.pl/web/sprawiedliwosc/minister-sprawiedliwosci-wyslal-kolejne-pismo-do-pkw-ws-wydatkowania-pieniedzy-z-funduszu-sprawiedliwosci-w-trakcie-kampanii-wyborczej-w-2023-r>

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie uchwały nr 316/2024 z 29 sierpnia 2024 r. postanowiła odrzucić sprawozdanie finansowe Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość z powodu naruszenia art. 132 § 5 oraz art. 135 § 1 w związku z art. 199 § 1 i art. 259 § 1 Kodeksu wyborczego.

Z wyrazami szacunku

Zuzanna Rudzińska-Bluszcz
Podsekretarz Stanu

/podpisano elektronicznie/